

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 1957, sp. zn. Cz 143/57

Číslo: 104/1957

Právní věta:

I když je soudu ze znaleckých posudků v jiných případech známo, že se za 233 dny od soulože matky nemůže narodit donošené dítě, nejde o skutečnost obecně známou ve smyslu § 89 o. s. ř., kterou by zásadně nebylo třeba dokazovat.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.05.1957

Spisová značka: Cz 143/57

Číslo rozhodnutí: 104

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důkaz, Otcovství, Řízení

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud ve Frýdlantě v Č. uznal žalovaného otcem nezl. Antonína Š., nar. 15. ledna 1945 z matky Albíny Š.

Krajský soud v Liberci jako soud odvolací vyhověl odvolání žalovaného a žalobu zamítl. Odůvodnil to tím, že od doby početí dítěte do doby jeho narození uplynulo pouze 233 dnů a soudu je z mnoha znaleckých posudků známo, že se za 233 dny po oplodňující souloži nemůže narodit donošené dítě.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že uvedeným rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Není-li otcovství uznáno, může jak dítě tak i matka žádat, aby otcovství zjistil soud. Za otce se považuje muž, který s matkou dítěte obcoval v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než 180 dnů a více než 300 dnů (§ 47 odst. 1, 2 zák. o právu rod.).

Jde sice o vyvratitelnou domněnku, avšak důkaz opaku musí být zcela určitý a nezvratný tak, aby jeho výsledek nezanechal nejmenších pochybností.

Těmito zásadami se v souzeném případě krajský soud neřídil.

Názor krajského soudu o vyvrácení domněnky otcovství žalovaného proto, že od doby soulože do doby narození dítěte uplynulo pouze 233 dnů, neopírá se o žádné odborné vědomosti soudu. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že v jiných případech je soudu ze znaleckých posudků známo, že se za 233 dnů nemůže narodit donošené dítě a že podle názoru soudu to je velmi nepravděpodobné i v případech, kde od doby oplodňující soulože uplynulo 240-250 dnů. Nejde tu totiž ani o skutečnosti obecně známé, ani o skutečnosti, které jsou soudu známy z jeho úřední činnosti, jak to má na mysli § 89 o. s. ř. Jde o skutečnosti z oblasti přírodních věd, které, i když se s nimi soud setkává ve své úřední činnosti, vyžadují k posouzení vědomostí, jichž soud, specialisovaný v jiném oboru lidské činnosti, mít nemůže.

Bylo zde proto na odvolacím soudu, aby dal provést důkaz znalcem, zda donošené dítě, narozené 15. ledna 1945, mohlo být zplozeno žalovaným obcoval-li tento s matkou dítěte o svatodušních svátcích r. 1944. Přitom měl soud uvážit doznání žalovaného, že s matkou dítěte obcoval v době rozhodné pro jeho početí a že mu tudíž svědčí domněnka otcovství. Její vyvrácení musí být zcela určité a nepochybné. Nestačila by tedy nepravděpodobnost oplození matky dítěte ze soulože 28. května 1944, nýbrž znalecký posudek by musel vyloučit žalovaného z otcovství nadevší pochybnost a způsobem zcela určitým. Bude tedy na soudu, aby dalším dotazováním na znalce zjistil, zda je vyloučeno, že žalovaný dítě zplodil.